

Ю. П. Дерев'яно
С. М. Пазиніч
О. С. Пономарьов

Естетичні ідеали культурної спадщини народу

Ю. П. Дерев'янка
С. М. Пазиніч
О. С. Пономарьов

**Естетичні ідеали
культурної спадщини
народу**

Харків
2012

ББК 60.56
УДК 008:174
ISBN 978-966-2408-21-8

Рекомендовано до друку Вченою радою
Харківської державної академії дизайну і мистецтв
(Протокол №4 від 22 січня 2012 р.)

Рецензенти:

В. О. Лозовой — доктор філософських наук, професор (Національна юридична академія ім. Ярослава Мудрого);

А. О. Ручка — доктор філософських наук, професор (Інститут соціології Національної академії наук України)

В. М. Скляр — доктор історичних наук, професор (НТУ «Харківський політехнічний інститут»).

Дерев'янка Ю. П. та ін.

Естетичні ідеали культурної спадщини народу: монографія /
Ю. П. Дерев'янка, С. М. Пазиніч, О. С. Пономарьов / Під загальною редакцією
О. С. Пономарьова. — Харків: Раритети України, 2012. — 268 с.

В книзі проаналізовано сутність феномену культури та його місце в системі детермінантів суспільного розвитку, показано єдність матеріальної і духовної культури й розкрито роль культурно-історичних традицій народу. Теоретичний аналіз супроводжує розгляд історичних реліквій народного декоративного мистецтва та відповідні ілюстрації.

Призначено для мистецтвознавців, істориків і філософів культури, студентів та аспірантів, а також для всіх, хто цікавиться культурно-історичними традиціями народу.

Лл. 20. Бібліогр: 78 назв

© Дерев'янка Ю. П., Пазиніч С. М., Пономарьов О. С., 2012
Права на усі використані у монографії роботи належать їхнім авторам

ББК 60.56
УДК 008:174
ISBN 978-966-2408-21-8

ЗМІСТ

<i>Передмова</i>	7
РОЗДІЛ I.	
<i>Культура як спосіб існування і розвитку людства</i>	12
1.1. Менталітет у розвитку національної самосвідомості.....	27
1.2. Естетична самосвідомість особистості в системі.....	24
розвитку національної художньої культури.....	43
1.3. Національна філософія як субоснова культури і самосвідомості народу.....	53
РОЗДІЛ II.	
<i>Культура в системі детермінантів суспільного розвитку</i>	71
2.1. Історія як соціокультурний процес.....	76
2.2. Єдність матеріальної і духовної культури.....	97
2.3. Роль культурно-історичних традицій народу.....	108
2.4. Традиції як умова, результат та мотивація дії особистості в суспільстві.....	116
2.5. Ритуали, як впливовий чинник в культурному просторі традицій.....	124
2.6. Деякі традиційні стереотипи та вплив на прийняття рішення.....	136
РОЗДІЛ III.	
<i>Еволюція культури в умовах глобалізації</i>	140
3.1. Негативний вплив урбанізації на традиції культури.....	145
3.2. Вестернізація культури і духовна деградація.....	154
3.3. Деформація системи цінностей в умовах ринку.....	165
РОЗДІЛ IV.	
<i>Необхідність збереження культурної спадщини</i>	175
4.1. Артефакти: від утилітарного вжитку до історичної пам'яті	180
4.2. Матеріальна культура — скарбниця духовності народу.....	191
4.3. Роль музейних і приватних колекцій у збереженні раритетів.....	202

РОЗДІЛ V.

<i>Історична та естетична цінність предметів давнини</i>	211
5.1. Душа народу у предметах побуту.....	213
5.2. Загадкові чари українських рушників.....	214
5.3. Дукачі як перлина народної художньої творчості.....	221

РОЗДІЛ VI.

<i>Виховний потенціал культурної спадщини</i>	239
6.1. Естетичне виховання молоді на традиціях народного мистецтва.....	242
6.2. Молода мистецька еліта — носій народних традицій.....	247
<i>Післямова</i>	255
<i>Список використаних джерел</i>	258
<i>Іменний покажчик</i>	264